

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XCVI. — Izdan in razposlan dne 22. novembra 1906.

Vsebina: (Št. 218—222.) 218. Četrty dodatek k manipulacijskemu predpisu za dvorne, državne in javne zakladne blagajnice ter blagajnice c. in kr. zasebnih in rodbinskih zakladov gledé osebné dohodnine in plačarine od službenih prejemkov. — 219. Ukaz o izmeri, koliko stanejo vreče za namizno sol. — 220. Ukaz zaradi izpremembe z razpisom finančnega ministrstva z dne 2. julija 1888. l. razglašeni predpisi za uporabo kontrolnih merskih aparatov za špirit Dolainskega, A. M. Beschornerja in V. Pricka, sestav J. Weiser. — 221. Razglas o ustanovitvi davčnega urada v Jablonówu na Gališkem. — 222. Razglas o dopustilu male železnice z ozkim tirom, obratovane z električno silo, od Opatije-Matulja čez Volovsko in Opatijo v Lovrano.

218.

Četrty dodatek

k manipulacijskemu predpisu za dvorne, državne in javne zakladne blagajnice ter blagajnice c. in kr. zasebnih in rodbinskih zakladov gledé osebné dohodnine in plačarine od službenih prejemkov (drž. zak. št. 209 iz l. 1899.).

(Razglašen z razpisom c. kr. finančnega ministrstva z dne 6. novembra 1906. l., št. 78918.)

§ 35 spredaj omenjenega manipulacijskega predpisa naj se v bodoče glasi tako:

„Izkaze o izpremembah je sestaviti takoj ob predpisu službenih prejemkov in, ko so v redu podpisani, jih takoj poslati na davčno oblastvo prve stopnje (davčno upravništvo, okrajno glavarstvo), pristojno z ozirom na bivališče percipijentovo.“

Temu primerno naj odslej odpade beseda „četrtleto“ v § 43 omenjenega predpisa.

Korytowski s. r.

219.

Ukaz finančnega ministrstva z dne 7. novembra 1906. l.

o izmeri, koliko stanejo vreče za namizno sol.

Stroški za pripravo vreč, ki se pobirajo po ukazu finančnega ministrstva z dne 5. avgusta 1904. l. (drž. zak. št. 83) ob oddajanju namizne soli, se ustanavljajo od 1. decembra 1906. l. naprej za vsakih 100 kg soli pri omotu po 50 kg (2 vreči) s 74 h in pri omotu po 25 kg (4 vreče) z 1 K.

Korytowski s. r.

220.

Ukaz finančnega ministrstva z dne 8. novembra 1906. l.

zaradi izpremembe z razpisom finančnega ministrstva z dne 2. julija 1888. l. (drž. zak. št. 124), razglašeni predpisi za uporabo kontrolnih merskih

aparator za špirit Dolainskega, A. M. Beschornerja
in V. Pricka, sestav J. Weiser.

V porazumu s kraljevim ogrskim finančnim
ministrstvom se ukazuje nastopno:

Ako se pokaže ob opravi kontrol množinskih
napovedi kontrolnih merskih aparator za špirit,
zaukazanih v točki X, odstavku 1 z razpisom finanč-
nega ministrstva z dne 2. julija 1888. l. (drž. zak.
št. 124) razglašenih predpisov za uporabo kontrolnih
merskih aparator za špirit Dolainskega, A. M. Be-
schornerja in V. Pricka, sestav J. Weiser, razlika
med merskim podatkom in množinsko napovedjo
aparata, ki presega 1.5 odstotka aparatove napovedi,
se ustavi nadaljnja uporaba merskega aparata, toda
če je merski podatek manjši nego množinska na-
poved aparata, le s pritrdilom podjetnika žganjarne
ali njegovega namestnika.

Korytowski s. r.

221.

Razglas finančnega ministrstva z dne 8. novembra 1906. l.

o ustanovitvi davčnega urada v Jablonówu na
Gališkem.

Na podstavi Najvišjega sklepa z dne 4. no-
vembra 1904. l. se ustanavlja v Jablonówu na Ga-
liškem za občine, odkazane po ukazu pravosodnega
ministrstva z dne 24. septembra 1899. l. (drž. zak.
št. 188) okolišu okrajnega sodišča istega imena,
davčni in sodni depozitni urad.

Ta urad začne svoje poslovanje hkratu z okraj-
nim sodiščem 1. dne januarja 1907. l.

Od tega časa naprej se izločijo občine, ozi-
roma graščinska ozemlja Akreszory, Bania bere-
zowska, Berezów nižny, Berezów wyżny, Jablonów,
Kowalówka, Łucza, Łuczki, Myszyn, Stopezatów in
Tekucza iz okraja davčnega urada Peczeniżyn in
občine oziroma graščinska ozemlja Kosmacz in
Utoropy iz okraja davčnega urada Kosów in se od-
kažejo okraju davčnega urada Jablonów.

Korytowski s. r.

222.

Razglas ministrstva za železnice z dne 12. novembra 1906. l.

o dopustilu male železnice z ozkim tirom, obrato-
vane z električno silo, od Opatije-Matulja čez
Volovsko in Opatijo v Lovrano.

C. kr. ministrstvo za železnice je na podstavi
in po določilih zakona o železnicah nižjega reda
z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz
l. 1895.) ter zakona z dne 24. decembra 1905. l.
(drž. zak. št. 216) v porazumu z udeleženi c. kr.
ministrstvi in s c. in kr. državnim vojnim ministr-
stvom po pogojih in načinih, bliže ustanovljenih
v naslednjem, delniški družbi za elektrotehniška pod-
jetja v Monakovem v družbi s stavbnim podjet-
ništvom Jakob Ludwig Münz na Dunaju podelilo za-
prošeno dopustilo za gradnjo in obrat male železnice
z ozkim tirom, obratovane z električno silo, od po-
staje Opatija-Matulje c. kr. priv. družbe južne želez-
nice čez Volovsko in Opatijo v Lovrano.

§ 1.

Za dopuščeno železnico uživata koncesionarja
finančne ugodnosti, navedene v členu V zakona z dne
31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.).

Doba v členu V., lit. d) gorenjega zakona ome-
njenih oprostil od davkov se ustanavlja na 15 let,
računaje od današnjega dne.

§ 2.

Koncesionarja sta dolžna, gradnjo skraja
oznamenjene železnice dokončati najpozneje v dveh
letih, računaje od današnjega dne, in dodelano že-
leznico izročiti javnemu prometu ter po njej tudi
vzdrževati obrat nepretrgoma ves čas, dokler bo
trajalo dopustilo.

Da se bosta držala gorenjega roka za gradnjo,
morata koncesionarja na zahtevo državne uprave
dati zagotovilo položivši primerno varščino v vred-
nostnih papirjih, v katerih se smejo nalagati novci
varovancev.

Ako se ne bi izpolnjevala gorenja dolžnost,
se smé izreči, da je zapala ta varščina.

§ 3.

Da izdelata dopuščeno železnico, se podeljuje
koncesionarjema pravica razlastitve po določilih do-
tičnih zakonitih predpisov.

§ 4.

Kolikor bi se v napravo dopuščene železnice rabile javne ceste, morata koncesijonarja dobiti privolilo tistih, ki so dolžni vzdrževati te ceste, oziroma tistih oblastev ali organov, ki imajo po veljajočih zakonih pravico dajati privolilo v rabo ceste.

§ 5.

Koncesijonarja sta dolžna plačati stroške z napravo in obratovanjem v uvodu oznamenjene železnične proge zavisnih ukrepov v varstvo nemotenega obrata ob času dopustila te proge že obstoječih državnih telegrafskih in telefonskih vodov, zlasti tudi stroške za eventualno preložitve teh vodov.

§ 6.

Koncesijonarjema se je ob gradnji in obratu dopuščene železnice držati vsebine te dopustilnice in pa tehniških dopustilnih pogojev, ki jih postavi ministrstvo za železnice, pa tudi semkaj merečih zakonov in ukazov, zlasti zakona o dopuščanju železnic z dne 14. septembra 1854. l. (drž. zak. št. 238) in redu za obrat železnic z dne 16. novembra 1851. l. (drž. zak. št. 1 iz l. 1852.), kolikor se po določilih v oddelku B zakona z dne 31. decembra 1894. l. (drž. zak. št. 2 iz l. 1895.) uporabljajo za male železnice, potem zakonov in ukazov, ki se morebiti dadó v bodoče, naposled pa še tega, kar ukažejo ministrstvo za železnice in sicer poklicana oblastva.

§ 7.

Koncesijonarjema se daje pravica, da s posebnim dovolilom državne uprave in s pogoji, ki jih postavi, naredita delniško družbo, ki stopi v vse pravice in zaveznosti koncesijonarjev.

Koncesijonarjema se daje pravica izdati prednostne delnice, ki uživajo gledé svojega obrestovanja in razdolžbe prednost pred osnovnimi delnicami, do zneska, ki ga določi državna uprava.

Dividenda, ki gre prednostnim delnicam, preden nastane za osnovne delnice pravica do dividende, se ne sme odmeriti višje nego s $4\frac{1}{2}$ odstotki; pri tem pa ne bodi doplačila iz donosov poznejših let.

Znesek resnične ter nominalne napravne glavnice potrebuje odobrila državne uprave.

Pri tem veljaj to načelo, da se ne smejo razen stroškov, ki se res uporabijo za sestavo projekta, za gradnjo in uredbo železnice, všteti nabavo vozil, ter za dotacijo glavnične reserve, in se izkažejo pravilno, prištevisi interkalarni obresti, ki se

res izplačajo med grajenjem, in pa kar bo morda res kurzne izgube od dobavi glavnice, postavljati v račun nikakršni drugi stroški.

Ako bi bilo po porabi odobrene napravne glavnice treba še drugih novih staveb, ali ako bi bilo treba pomnožiti obratne naprave, se smejo dotični stroški prišteti k napravni glavnici, če je privolila državna uprava v namerjane nove stavbe ali v pomnožitev obratnih naprav in se stroški izkažejo pravilno.

Vso napravno glavnico je odplačati v času, dokler bo trajalo dopustilo, po razdolžnem črtežu, ki ga odobri državna uprava.

Družbena pravila ter obrazci osnovnih in prednostnih delnic, ki se izdadó, potrebujejo odobrila državne uprave.

§ 8.

Koncesijonarja sta dolžna, po železnici dajati vožnjo zastoj podčastnikom in ordonancam, ki so vsakčas v službi.

O natančnejših načinih, kako naj se to godi, se je dogovoriti s pristojnimi vojaškimi oblastvi.

Koncesijonarja sta dolžna, oddajaje službe ozirati se v zmislu zakona z dne 19. aprila 1872. l. (drž. zak. št. 60) na doslužene podčastnike iz vojstva, vojne marine in deželne brambe.

§ 9.

Kadar bi zaradi svečanosti, krdelnih pohodov, parad, potem napravljanja kanalov, polaganja cevovodov itd. oblastva štela, da je začasno ustaviti obrat po kakem kosu dopuščene železnice, tedaj morata koncesijonarja brez upora slušati dotične naredbe oblastev, ne zahtevajoč nobene odškodnine za izgubo, ki jima nastane s tem, da se obrat začasno ustavi.

§ 10.

Državni uradniki, nameščenci in služabniki, ki po ukazilu oblastev, nadzirajočih upravo in obrat železnic, ali pa v obrambo koristi države rabijo železnico vsled dopustila ali iz dohodarstvenih ozirov in se izkažejo z uradnimi potrdilnicami, ki jih v njih poverilo izdaje c. kr. ministrstvo za železnice, se morajo prevažati s potno prtljago vred brezplačno.

§ 11.

Koncesijonarja sta dolžna, pošto ter služnike poštne in telegrafske uprave prevažati z vsemi v voznem črtežu navedenimi vlaki.

Za to opravo ter za druge oprave v namene poštnega zavoda smeta koncesionarja zahtevati primerno odplato, ki se določi z dogovorom.

Dopisi, ki se gledé uprave male železnice pišejo med ravnateljstvom ali predstojništvom malega železniškega podjetja in med podrejenimi mu organi ali pa med temi samimi, se smejo prevažati po služnikih železničnega zavoda.

§ 12.

Koncesionarja sta dolžna, poskrbeti za oskrbo svojih uslužbencev v onemoglosti in starosti in za oskrbo njihove družine in v ta namen pristopiti k pokojninski blagajnici zveze avstrijskih lokalnih železnic, ako se ne bi za dopuščeno železnično podjetje ustanovila posebna pokojninska blagajnica z vsaj enakimi ugodnostmi za ude, oziroma z vsaj enakimi dolžnostmi za koncesionarja, kakor pri blagajnici imenovane zveze.

To oskrbo je izvršiti tako, da morata koncesionarja zglasiti stalne uslužbence z dnem, katerega se stalno namestijo, izmed drugih uslužbencev pa vsaj tiste, ki opravljajo službo kakor vozniki, sprevodniki, čuvaji ali postajski služabniki, ob pri-merni uporabi najpozneje, ko so dovršili tri službena leta, pri pokojninskem zavodu zveze avstrijskih lokalnih železnic, oziroma pri svoji pokojninski blagajnici.

§ 13.

Koncesionarja sta dolžna na zahtevo ministrstva za železnice podati pravočasno statistične izkaze, potrebne za sestavo letne železniške statistike.

§ 14.

Koncesionarja nimata pravice, prepuščati obrat dopuščene železnice tretjim osebam, razen ako je to izrečno dovolila državna uprava.

§ 15.

Dopustilna doba in ž njo vred v § 9, lit b) zakona o dopuščanju železnic izrečena obramba zoper napravo novih železnic se določa na šestdeset (60) let, računa se od današnjega dne, ter mine po preteku tega roka.

Državna uprava smé po pogojih, navedenih v § 20, izreči, da je dopustilo tudi pred iztekom gorenjega roka izgubilo svojo moč.

§ 16.

Državna uprava si pridržuje pravico, da sme dopuščeno železnico, ko bo dodelana in v obrat oddana, odkupiti vsak čas po nastopnih določilih:

1. Da se določi odkupnina, se seštejejo letni čisti doneski, kar jih bo imelo podjetje v poslednjih sedmih letih pred samim odkupom; od tega se odbijejo čisti doneski najslabjših dveh let in potem se izračuni poprečni čisti donesek ostalih petih let.

2. Ako se odkupi železnica, preden poteče v § 1 ustanovljena časna davčna oprostitev, bodi za ostalo dobo davčne oprostitve tako najdeni poprečni čisti donos teh petih let odkupna renta, ki jo je izplačevati davka prosto. Za čas po preteku davčne prostosti je ovedeti ob enem odkupno rento tako, da se preračuni od donosov, privzetih v poprečni račun, davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let in se odbije od donosov. K ostalemu ostanku se prišteje z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente odslej po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220) pribitek v višini ene devetinke tega čistega donosa.

3. Če bi se železnica odkupila po preteku začasne davčne prostosti, določene v § 1, tedaj je ob preračunu letnih čistih donosov z davki, dokladami in drugačnimi javnimi davščinami, ki zadenejo odkupljeno železniško podjetje, ravnati kakor z obratnimi stroški.

Če ni bilo davčne dolžnosti gledé vseh let, privzetih v poprečni račun, tedaj je tudi za davka prosta leta preračunati davek z dokladami vred po odstotnem postavku dotičnih let ter ga odbiti od donosa.

K tako najdenemu poprečnemu čistemu donesku pa je z ozirom na desetodstotni davek, ki ga je plačevati od odkupne rente po § 131, lit. a) zakona z dne 25. oktobra 1896. l. (drž. zak. št. 220), prišteti pribitek v višini ene devetinke teh čistih donoskov.

4. V zmislu spredaj stojećih določil ovedeni poprečni čisti donesek je potem koncesionarjema kakor odškodnino za odkup železnice v še ostali dobi dopustila izplačevati v polletnih obrokih 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti.

5. Ako bi se pa železnica odkupila pred preteklim sedmim obratnim letom, ali kadar bi po spredaj stojećih določilih v odstavkih 1 do 3 najdeni poprečni čisti donos, brez pribitka, navedenega v odstavkih 2 in 3, ne dosegel vsaj letnega zneska, ki je enak letnini, ki je potrebna za štiriodstotno obrestovanje in razdolžbo po državni upravi odobrene delniške glavnice ves čas, dokler bo trajalo

dopustilo, tedaj bodi odškodnina, ki naj jo da država za odkup železnice, v tem, da država izplačuje spredaj navedeno letnino v polletnih obrokih, 30. dne junija in 31. dne decembra vsakega leta po dospelosti, ter da povrne koncesionarjema rentnino, ki jo je plačevati od te odkupne rente.

6. Državi se pridržuje nadalje pravica, da sme kadarkoli na mesto še ne dospelih rentnih plačil, ki jih je po določilih spredaj stoječih točk plačevati koncesionarjema, plačati glavnico, ki je enaka računaje obresti od obresti, po štiri od sto na leto, diskontovani glavnični vrednosti tega plačila — seveda odbivši pribitek, obsežen morda v zmislu določil odstavkov 2 in 3 v teh plačilih.

Ako se država odloči plačati to glavnico, plačaj jo v gotovini ali v državnih zadolžnicah, kakor si to izbere sama. Državne zadolžnice je pri tem računati po tistem kurzu, ki se pokaže za poprečnega med denarnimi kurzi, kateri so se v ravno preteklem polletju uradno zaznamovali na dunajski borzi o državnih zadolžnicah enake vrste.

7. Po odkupu železnice in z dnem tega odkupa pride država, izplačavši odškodnino, predpisano v št. 1 do 6, brez daljnje odplate v bremen čisto, oziroma samo še z nepoplačanimi ostanki z odobrilom državne uprave vzprejetih зайmov obremenjeno last in v užitek te tukaj dopuščene železnice z vsemi dotičnimi reči, naj bodo premične ali nepremične, všteti vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarjev, in postranska opravila in pa iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, kolikor niso bile že določili primerno uporabljene z odobrilom državne uprave.

8. Sklep državne uprave o izvrševanju državne odkupne pravice, ki se mora zgoditi vselej z začetkom koledarskega leta, se v obliki izjave priobči železniškemu podjetju najpozneje do 31. dne oktobra neposrednje zadnjega leta pred odkupom.

V tej izjavi se določi:

- a) čas, od katerega se opravi odkup;
- b) železniško podjetje, ki je predmet odkupa, in drugi imovinski predmeti, ki naj bodisi kakor prituklina železniškega podjetja, bodisi v založbo terjatev države ali iz drugih pravnih naslovov preidejo na državo;
- c) znesek odkupnine, ki jo država plača železniškemu podjetju, eventualno s pridržkom poznejše poprave odkupne cene (št. 1 do 6), ki jo je ovedeti začasno, s povedbo plačilnega roka in plačilnega kraja.

9. Državna uprava si pridržuje pravico, vročivši odkupno izjavo postaviti ob enem posebnega komisarja, ki naj pazi na to, da se stan imovine od tega časa počenši ne izpremeni na škodo državi.

Vsaka prodaja ali obremenba nepremičnih imovinskih predmetov, navedenih v odkupni izjavi, potrebuje od časa odkupne izjave počenši pritrditve tega posebnega komisarja.

Isto velja o vsakem prevzetju novih dolžnosti, ki segajo čez mejo rednega opravnega obrata ali povzročujejo trajno obremenjenost.

10. Koncesionarja sta dolžna poskrbeti za to, da bo mogla državna uprava dne, ki je ustanovljen za odkup, prevzeti fizično posest vseh v odkupni izjavi navedenih imovinskih predmetov.

Ako bi koncesionarja ne izpolnila te dolžnosti, ima državna uprava pravico, tudi brez privolitve koncesionarjev in brez sodnega posredovanja prevzeti v fizično posest oznamene imovinske predmete.

Pocenši s časom odkupa se bo odkupljena železnica obratovala za račun države, in potem-takem so odslej vsi obratni dohodki na korist, vsi obratni stroški pa na škodo državi.

Čisti doneski, ki se pokažejo po obračunu do časa odkupa, ostanejo železniškemu podjetju, ki pa mora tudi samo poravnati vse iz gradnje in obrata železnice do gorenjega časa nastale obračunske dolžnosti in drugačne dolgeve.

11. Vlada si pridržuje pravico, da na podstavi odkupne izjave (št. 8) vknjiži državno lastninsko pravico na vseh nepremičnih imovinskih predmetih, ki preidejo vsled odkupa na državo.

Koncesionarja sta dolžna državni upravi, ako bi se to zahtevalo, na razpolago dati pravne listine, katere bi bile morda še potrebne ž njune strani.

§ 17.

Ko mine dopustilo in tistega dne, katerega mine, preide brezodplatno na državo neobremenjena lastnina in užitek dopuščene železnice in vsega premičnega in nepremičnega pristojstva, všteti vozila, gradivne zaloge in blagajnične zaloge, kake dovlačnice, ki so last koncesionarjev, in postranske kupčije ter iz napravne glavnice narejene obratne in glavnične reserve, kolikor niso bile določili primerno že porabljene z odobrilom državne uprave.

§ 18.

Ko mine to dopustilo, in pa tudi, ko se odkupi železnica (§ 16), obdržita koncesionarja last rezervnega zaklada, napravljenega iz lastnega donosa podjetja, in pa kar bi imela po obračunih terjati, potem tudi last posebnih naprav in poslopij, narejenih in pridobljenih iz lastne imovine, katera sta si koncesionarja sezidala ali pridobila sama po pooblastilu državne uprave z izrečnim pristavkom, da te reči niso pritiklina železnice.

§ 19.

Državna uprava ima pravico se prepričati, da je gradnja železnice in pa obratna naprava po vseh delih namenu primerna in trdno narejena, in ukazati, da se napake na to stran odvrnejo ali pa odpravijo.

Državna uprava ima tudi pravico, po odpisanem organu pregledovati gospodarstvo, in sosebno

po nadzornikih, pošiljanih ob stroških koncesionarjev, kakorkoli se ji zdi primerno, pregledovati, da se izvaja gradnja po projektu in pogodbi.

§ 20.

Državni upravi se nadalje pridružuje pravica, da se smé, ako bi se poleg vsega poprejšnjega svarila večkrat prelomile ali opustile v dopustilnici, v dopustilnih pogojih ali v zakonih naložene dolžnosti, poprijeti zoper to zakonom primernih naredeb ter po okolišnih izreči, da je izgubilo dopustilo moč še pred iztekom dopustilne dobe. Zlasti se lahko izreče, da je izgubilo dopustilo moč še pred potekom dopustilne dobe, ako se ne bi izpolnjevale dolžnosti, v § 2 ustanovljene o dovršitvi gradnje in pa o začetku obrata, ter bi se kak prestop roka ne mogel opravičiti v smislu § 11, lit. b, zakona o dopušcanju železnic.

Derschatta s. r.